

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 65. ANUL XI.

Sabiu 30 Iuliu, 1863.

Telegrafulu iese de doua ori pe septimana: joi si Dumineca. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura soiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a, prin scrisori francate, adrese catre expeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provincie din Monarchia pe unu an 8 fl. era pe o jumtate de anu 4. fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 fl. pe 1/2 anu 6 fl. v. a.

Inscratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua ora cu 5 1/2. cr. pentru a treia repetire cu 3 1/2. cr. v.

Diet'a transilvana.

Siedinti'a IX,

tinuta Luni in 29 Iuliu (10 Augustu) 1863.

Dupa intrerumpere de aproape doua septemani a siedintieloru dietale publice, in care restempu Comitetulu pentru compunerea adresei de respansu la cuventulu de tronul termu lucrarea sea, proieptulu acest'a se tipari in tustrele limbile tieriei si se impartii intre membrii dietei, spre a-lu studia in restempu de trei zile: — diet'a tina astadi siedintia publica, despre carea dupa datin'a de mai nainte referimu in urinatoarele:

Siedinti'a se incepe la 10 1/2 ore dimineti'a, citindu-se protocolulu siedintiei premerse in limb'a magia'a, germana si romana, care dupa cate-va observari neessentiale (C. Schmidt: ca propusu nu unulu, ci doi membrii din fiecare despartimentu; Puscariu: altissime conchiamate inlocu de: conchiamate de Inaltiatulu Imperatu; Popasu: a se dice incapere in locu de chilia; Fabini: domnulu presiedinte, nu numai presiedintele; in fine Bolog'a: nu altissime (ceea-ce nu e romanesce), ci preainnaltu conchiamata) — se declara prin presidiu verificat.

Membrulu non venit, dep. Mateiu Nicol'a depune approxiissiunea.

Presiedinte le intreba: cumu are a se tine cu documintele, ce obvinu in testulu protocolulu? Din parte si endo parere, ca acclea sa se tiparesca, sa se alature ca acluse, si testulu protocolulu sa se provoce apoi la ele.

Zim m'er m'a n'n descrie in modu istoricu, ca procedur'a acest'a asi'a a fostu si 'n Ungari'a de-la 1832 si si 'n dietele Transsilvaniei de-la 1834 incoco, si asi'a e si 'n alte staturi constitutiunale, d. e. in Germani'a; de aceea se alatura la parerea presiedintelui, ca documintele obvenitoare sa se edea intr'o carticica deosebita (Urkundenbuch.) — Se priim sco si se enuncia.

Presiedintele comunica, ca dupa-ce comitetulu alesu pentru elaborarea adresei si-a deplinitu lucrulu si dupa-ce proieptulu de adresa s'a tiparitu si impartitu membriloru dietei, referintii comitetulu au dea-si da sem'a despre cele seversite.

Rannichers si Baritiu ca referinti se suie pe tribuna.

Rannicher in cuventu lungu, bine ordinatu si intreruptu in mai multe locuri de aplausele casei espune mai antaiu genes'a seu nascerea adresei. Diet'a, dice oratorulu, a priimitu cu veneratiune si entusiasmu p'n. rescriptu imperatescu, ce saluta pre adunatii reprezentanti ai Transsilvaniei; deputatulu Eppulu Baronu de Siagun'a s'a si insinuatu a proieptu la tempulu seu, adeca dupa constitutirea dietei, tramiterea unei adrese. Acest'a s'a si facutu intr'unu proieptu subscrisu de unu numeru insemnatu din membrii dietei; cas'a accepta cu via placere si cu unanimitate proieptulu laudatulu deputatu, lu declar'a a fi urgente si alese unu comitetu pentru elaborarea adresei. Comitetulu si-a mplinitu cu scumpatate insarcinarea, a lucratu in armonia si consensu, si adress'a, ce a resultatu din ostenele comitetulu, atatu in materia catu si in forma leste o espressionu credintiosa a dorintiei si convictiunei lui solidare. — Apoi trece la adresa insasi. Ea, dice, a urmatu rescriptulu imperatescu; si precum acolo nu s'a retacutu, ba nici ca s'a invelitu seu immascatu ce-va, ci vorbesce Monar-

chulu francu, liberu si sinceru cu alesti tieriei, asi'a si aici: adress'a nu e unu conglomeratu de cuvinte frumoase si desierte, ci o espressionu fidela a convictiunei proprie. Noi ne gatimu nu a radica unu edificiu nou din temelia pan la coperislu, ci a repara vechi'a nostra constitutiune, si pe bazele ei cele nestramutabile a zidi mai departe legile reerule de tempu si trebuintiele lui. In fruntea adresei dar trebui posu, ca Transsilvania si mai nainte avu constitutiunea sea propria. Dar de ore ce nici preste cei 12 ani din urma nu se potu trece cu tacerea, comitetulu cu tote ca ispit'a de a-i incrimina era forte aproape, au atinsu forte finu cord'uloru si mai multu s'au opritu la binele, decatu la reulu, ce ni l'au adusu ei. Celu mai mare bine in sa, e ni-lu adusera acesti ani, e constitutiunea imperiala, ce se deda prin diplom'a din 20 Octobru 1860 si prin patent'a din 26 Februaru 1861, carea proclamandu egalitatea tuturor natiuniloru si confessiuniloru, dete garantii cea mai sigura pentru constitutiunile diferiteloru tieri. In privinti'a uniunei cu Ungari'a n'au disu mai multu comitetulu, decatu numai au aprobatu competintele pasagiu din rescriptu. Compunerea dietei trebuia sa se faca dupa principiile moderne de stat, caci a basu modulu compunerei dietei pre principiile vechi ale dreptu lui tieriei, schimbandu-se referintiele era cu nepotintia. Cne in sa era sa iatirulu si sa faca inceputulu, de nu Monarchulu? Maiestatea Sea dar a si emisu o lege provisoria, panacandu diet'a insasi ve crea alt'a. Tote cercurile au priimitu acesta lege electorala, — unu documentu in vederatu, ca tier'a a recunoscutu indreptatirea Principiulu si a simtitu trebuinti'a cea imperativa a se face reforme adunci; caci ea pere in delasarea sea de pan'acum. Ca la dieta nu s'au prezentatu toti cei alesi si chiamati, e deplorabilu, si fiind'a loculu pentru esprimarea acestei pareri de reu era innainte de tote adress'a, pentru aceea se atinse si acesta impregiurare, dar in termini scurti si in modulu celu mai impaciuitoriu, adaugendu-se totdeodata, ca diet'a cu tote acestea va procede mai departe in calea sea. Schimbarea tronulu pe bas'a sanctiunei pragmatice se priimesce. Constitutiunea imperiulu, ca cea mai buna chizasia pentru constitutiunea tieriloru singulare, se priimesce, si diplom'a si patent'a trecu intre legile tieriei, carea castiga, ear nu perde, alipindu-se de imperiu.

A vorbi despre diplom'a leopoldina, va fi problem'a coreferintelui, cu care au impartitu fratiesce ostenele lucrulu. Ear proieptulu de adresa insusi e urmatorulu *). (Citesce proieptulu in limb'a germana:) apoi pogorindu-se intre numeroase acclamatiuni de pe tribuna, acest'a o ocupa coreferintele

Baritiu, care saluta mai antaiu pusatiunea cea fericit'a ce-i ierta a vorbi romanesce de-la acestu locu. Apoi trecendu la bas'a, pe carea trebuie sa ne punemu noi si carea este dreptulu istoricu, arata ca e strainu lucru, ca chiaru unu Romanu transsilvanu sa se puna pe temeli'a terenulu istoricu, pe care in sa sta nu numai densulu, ci toti membri romani din comitetulu de adresa. Ca sa fia intielesu bine, cere a se face deosebire agera in privinti'a terenulu istoricu. Comitetulu adica, alu carui membru avu si densulu onore a fi, intielege prin terenulu istoricu dreptulu de proprietate alu natiuniloru locuitoare pe acestu pamentu, in care odichnesu osele mostiloru nostri langa ale celoraltii conlocuitori de 1700 ani. Asi'a intielege densulu, asi'a si comitetulu terenulu istoricu, nu

*) Noi lu aduseramu in nr. premergatoriu. Red.)

insa asiá, cá acelu terenu sa fia strátulu privilegieloru, si inca cu multu mai putinu cá pe elu sa creasca tirania, sclavia civila, politica si bisericesca; cáci pe unu astfelu de terenu istoricu nici ca ne mai potemu pune, smulgendune cuventulu Monarchului pe vecia de pe densulu.

In sensulu acest'a sa se ia dar diplom'a leopoldina cá punctu de procedere la adresa. Cum-ca la acésta procedere se póte lua de basa diplom'a leopoldina, n'are lipsa de multe dovedi si se marginesce la o assemenare. Trei frati facura odata o legatura cu unu vecinu mai tare, insa bunu, cá sa le ajute incontr'a altui vecinu periculosu si barbaru. Contractulu se 'ncheia pe sute de ani; dar unu frate nu fusese de fatia la 'ncheierea contractului. Afara de aceea mai multe puncte din contractu se schimbaseru prin invoieli noué si prin impregiurările tempului. Si asiá proieptându-se re'nnoirea contractului, aperatorulu declara, ca-lu va innoi si modificá, dar nu-lu va subscie, panacându nu va fi asigurata si fratelui celui ramasu lipsitu proprietatea lui.

In intielesulu acest'a lua si comitetulu cuvintele competente din rescriptulu imperatescu, care se reducu la diplom'a leopoldina. Aru poté produce multe citate despre aceea, ca modificările, ce s'au facutu in diplom'a leopoldina, s'au facutu cea mai mare parte cu scirea si cu voi'a celor trei frati fosti indreptatili, cari indata la 2 ani dupa esirea ei cerura modificarea punctului 1, 3 si 9; dar apoi cu deosebire in anulu 1791 recunoscera necesitatea modificarei ei prin art. I. (care-lu citeza din cuventu in cuventu).

In fine crede vorbitorulu, ca diet'a va pasi in armonia si unitate pe calea presemnata, ca toti se voru desbraca de ori ce egoismu si iubire de sine si voru lucra cu moderatiune si resignatiune, carea inca e o virtute rara, si roga pre ca-s'a, cá la dejudecarea adresei sa considere si principiile espuse de densulu in privint'a terenului istoricu.

Cuventulu e 'nteruptu adeseori de: bravo! asiá e! si so ist's!

In fine se citeste proieptulu de adresa si romanesce prin d. B a r i t i u si unguresce prin d. L á s z l o f y, si fiindu tempulu innaintatu, presedintele enuncia incheierea siedintei de astadi, defigendu tempulu celei mai de aproape siedintie pe máne la 10 ore, si punendu la ordinea dilei desbaterea generala asup'a proieptului de adresa.

Cu acesteá siedinti'a se 'ncheia la 1 ora.

Representatiunea deputatiloru si regalistiloru magiari.

Contele Mikó si Br. Kemeny avura, precum spuseramu, in 31 Iuliu audiintia la Maiestatea Sea, fiacare deosebitu; dar voindu a asterne Monarchului cunoscut'a representatiune, priimira ordinu a o predá Cancellarului transsilvanu Contelui Nadasdy. Actulu se pare a fi forte lungu, si din estrasele, ce le aflamu prin foile vienesse dintr'ensulu, estragemu si noi urmatorea analiza.

Suplicantii protesteaza mai antaiu incontr'a presupunerei, ca prin neintrarea in diet'a transsilvana ei ar goni scopuri separatistice, aru inpumna integritatea imperiului ori aru voi sa apese vr'onatiune conlocuitoare. Apoi trecendu la istoria espunu, cumu Magiarii si Secuii indata ce scapara de jugulu turcescu, facura tractatu cu Imperatulu Leopoldu I la anulu 1691, prin care, prectm si prin articolulu dietalu 6. din anulu 1791 se pusera sub domni'a regiloru legitimi ai Ungariei, ca acelu tractatu au asigurat independentia tierei in tote directiunile, ca la anulu 1791 s'au adasu lege, ca principii indata la suirea pe tronul sa intarésea acelu tractatu Leopoldinu; ca devenindu ereditatea Habsburgica de-la lini'a barbatésca la cea femeiesca, se facu tractatu nou intre ambele parti, adeca sanctiunea pragmatica din anulu 1744, carea inca fu priimta intre legi, ca atatu tractatulu leopoldinu, catu si sanctiunea pragmatica suntu legi fundamentale valide, suntu tractate incheiate intre principe si poporu, si intarite prin juraminte, ba incatu atingu recunoscerea ereditatii din partea poteriloru europene, suntu documinte ale dreptului de statu europeicu.

Apoi trece representatiunea la incercările reformatrice ale lui Iosifu II. si citeza articuli, dupa cari dreptulu de a dá, schimba si declará de autentice compete principelui impreuna cu diet'a si dupa care Transsilvania are votu la darea recurtiloru. Acésta constitutiune aru fi fostu incoronata apoi prin legile din 1848, prin care s'au eliberatu iobagii, s'au stersu

deosebirea de drepturi intre nobili si nenobili, s'a proclamatu indreptatirea egala intre tote confessiunile si natiunile. Dar si uniunea partiloru diferite s'a proclamatu, dice, in acestu anu, s'a sanctiunatu „prin principele legalu pe cale legala, si prin acést'a diet'a din 1848 a satisfacutu unei dorintie de multu nutrite a principelui si a „natiunei.“

Pecându dara, continua representatiunea, subscriitorii stau pe bas'a legi, pe atunci suntu unii consiliari de ai Maiestatii Sele, cari marturisescu perderea (Verwirkung) dreptului. Diplom'a din 20 Octobre 1860 si patent'a din 26 Februaru 1861. in multe puncte suntu in contradicere.

Apoi trecendu representatiunea la Transsilvania in specialu, espune fazele, prin care au trecut ea de-la anulu 1860 incóce, panacându se aduna diet'a de fatia. Cu deosebire se reproba multimea cea mare a alegatoriloru, cari de-la 2,000,000 locuitori suntu preste 80,000, cá 'n nici un'a alta tiéra din monarchia.

De aceea ceru iertare, ca n'au intratu intr'o dieta, ai cárei membri ei nu potu fi, de ore ce, precumu au auditu din cuventulu de tronul acolo se promite o diploma noua, ear cea leopoldina, pe carea baséza constitutiunea tierei, cumu si drepturile de domnitoriu ale Maiestatii Sele, se desfiintieza.

Actulu incheia asiá: Indurati-Ve Maiestatea Vóstra a ne conchiamá pe terenulu legi, si noi insine vomu proiecta modificările recerute de spiritulu timpului ale constitutiunei nóstre de statu pe cale constitutiunala; vomu documntá, ca nu suntemu inimizii, ci amici consciatiosi ai unitatii imperiului in sensulu sanctiunei pragmatice; vomu documntá, ca noi nu ne luptamu pentru de a sustine prerogative natiunale si confessiunale, nu pentru suprematia preste sororile natiuni recunoscute dupa principiile legiloru din 1848. de egal indreptatite cu noi, nu pentru drepturi si forme devenite in referintiele sotiale de fatia neesecutabile, ci numai pentru sustinerea partiala, si iarasi modificarea partiala, dar facenda pe cale legala a principiiloru constitutiunei nóstre, dupa cerintiele impregiurárilor de fatia, si a principiiloru, ce sa o asigure si pe venitoriu, si de realisarea si garantarea acelor'a atatu pentru natiunile sorori, catu si pentru noi; vomu documntá, ca precum tindemu a sustine constitutiunea nóstra avitica, nu numai nu vomu fi spre pedeca desvolárei constitutiunalismului in celelalte provincie ale monarchiei afara de noi dupa recerintiele impregiurárilor, stáriloru si a vietiei loru sotiale, ci inca o vomu innaintá, si vomu aretá, ca nu suntemu liberali numai cu cuvinte, recunoscendu egal'a indreptatire natiunala si confessiunala a tuturor natiunitatiloru din patria nóstra, si intre acelea si a Romániloru, ci suntemu gat'a a si conlucrá la realisarea acestoru idei cu simtiementu sinceru fratiescu.

Se póte, Maiestatea Vóstra, cá pentru acésta lipsire a nóstra de-la acésta dieta sa fimu acusat de simtieminte nesincere; dar cine aru fi mai fericitu decatu noi, déca amu poté urmá dispusatiuniloru regimului Maiestatii Vóstre? Dar fiindca prin intrarea in acea dieta am vatemá cele mai firme colonne ale tronului si statului, adica legile nóstre, acést'a n'o potemu face, fara d'a pecatui incontr'a tronului si a patriei. Dintr'alte cându aru veni dilele periculu, de ceea-ce Domnedieu sa Ve ferésca pre Maiestatea Vóstra si iubita nóstra patria, vomu documntá, ca suntemu adeverati credintiosi ai tronului si ai patriei si le vom aperi cu aceeași insufletire si resignatiune, cu care le aperara premergatorii nostri, si cum ne simtimu indatorati a desfasura acum de presinte assemenea insufletire si resignatiune intru aperarea vietiei nóstre constitutiunale.

Remanendu de altmintrea cu préumilita, prédevotata veneratiune

Ai Maiestatii Tale c. r. Apostolice

S a b i i u in 22 Iuliu 1863.

preaplecati credintiosi suditi
(Urméza 55 subscriptiuni).

S a b i i u in 26 Iuliu. Alegerile cele noué pentru deputatii dietali se voru face Vineri in 214 Augustu.

„Idók tanuja“ deminte fain'a ce s'aru fi latitu, ca Eppulu Haynald aru fi fostu celu d'antaiu, care aru fi subscrisu actele din conferintiele sabitiene, si ca ospetii din Pest'a aru fi influentiatu lucrările acelor conferintie.

S a b i i u in 28 Iuliu. Prin p. n. rescriptu imperatescu publicatu in nr. penultimu alu acestui diuarius se or-

dina dara alegeri noue in locul aceluia deputati, cari n'au intratu in dieta. Deputatii acestia parte mare vinu de a se alege din comune ori cercuri, unde sunt si Romani; de aceea ca atata mai incordata ne e aseptarea rezultatului lor. Alegerile d'antau au fostu o scola practica pentru poporul nostru; intervalulu intre alegerile acelea si acestea e atatu de micu, incatu potemu crede, ca elu nu va fi uitatu lectiunile cele serioase din acea scola. Unitate dar, zelu nationalu, trezvia, moderatiune si resignatiune din partea celor mai debili in favorea celor mai meritati, — acestea le pretinde si asta data tempulu de la noi.

Care va fi portarea Magiarilor la aceste alegeri, cu securitate nu potemu sci; deca insa e iertatu, a concheia din cele trecute la cele venitoare, apoi Magiarii voru alege de nou, dar alesii iar nu voru intra in dieta, si deaca s'aru face si a treia, apatr'a s. a. m. d. alegere, totu asi voru urma. Sa nu dicemu insa, ca voru urma, ci ca aru fi urmatu asi, deca in rescriptulu regescu nu s'aru fi prevediutu casulu acest'a si nu s'aru fi ordinaru, ca candidatii sa se declare innainte, ca voru a merge in dieta ori nu? ca la casulu cestu din urma ni cisa se mai perda tempulu cu alegerea lor, nici sa remana alegatorii nerepresentati. Asi nu remane alt'a, decatu ca concetatenii nostri magiari ori sa nu aleaga de locu ori sa aleaga nema-giari, de ore ce dupa cunoscut'a terorisare, ce o face la densii ade eori majoritatea asup'a minoritatii, se pote presupune, ca anevoie se va afla vreunu Magiaru, care sa pri-mesca acum missiunea de deputatu. Nu e dar cu nepotintia, ca deca alegu, Magiarii insisi sa aleaga Romani, ori renegati — de mai suntu cum-va in Transsilvania astfelu de Romani rata-citi, — ca sa aduca desbinare in simlu deputatiloru romani binesimtilori, si sub masc'a de Romani sa apere interesele specifico-magiare, ori apoi Romani fara privire mai departe, ca tota greutatea responsabilitatii pentru agendele si actele acestei diete sa o pota arunca pe umerii Romanilor.

Insa ori cum aru cade sörtea, noi sa fimu gat'a!

Ros'i a saseasca 25 Iuliu 1863.

Prea onorata Redactiune!

Subscrisulu mi-iau libertate, de a rog'a pre prea onorat'a redactiune a multu pretiutului nostru „Telegrafu“ a da spatiu pentru publicarea intemplerii cei infricosiate, ce au suprisu pre locuitorii nostri de aicea, si adeca: In 12/24 Iuliu a. c. pe la 9 ore sear'a izbucni focu in siur'a vornicului (sasu) si din trasulu ventului se latu foculu, incatu prefach in cenu-sia in scurtu tempu 14 siuri si cate-va siopuri de zidu, ear fenu arse forte multu. De acesta primejdia nu aveamu na-dejde la inceputu ca vomu remane scutiti nici noi Romani, la ale caroru siuri au venitu ventulu ducendu paie si fenu aprinsu; insa prevedinti'a ne-a paditu intorcendu ventulu, si remaseramu astadata scutiti de focu; insa ne tememu ca nu ne va trece nici pre noi, de vreme ce inca de dona ori au fostu sasi de-la noi cercetati de focu, si fiindca acelea sau intemplatu diu'a si sciindule ca din negrija din sasi de ai lor, nutrindu-si vitele in grajdii cu pip'a aprinsa, nu arun-cara nimicu asup'a nostra, ear acuma ne cantandu la negri-j'a lor insisi, candu ei tocmai pe atunci descarcara la fenu cu lampele aprinse prin siuri si pote slugile cu pipele, — seau la vecinii nostri Cornatieni, pre cari pentru putine cracutie uscate de focu din padurea nostra aducendu-i cu carele si vitele in satu, ii globira cu cate 10-20-30. f. v. a. pana candu din pricin'a saraciei unii si-au pustiitu carele de totu, de nu le-au mai scosu, pe cum cu unu privilegiu vediu-ramu unu astfelu de caru in curtea judelui inca din iarna standu si putredindu batutu de tote vremurile sub ceru.

In mai mule renduri confratii nostri sasi, si tocmai si dintre dregatorii satului disera catra omeni nostri, ca ore care dintre ai nostri aru fi facutu aceast'a; dara sa ne fia in sci-re, ca nu vomu scapa nici noi; ca, disera, de se va mai aprinde la sasi numai odata, venimu cu totii si ve-punemu focu de trei parti, deaca nu vi se va intempla si mai curendu, si candu va va fi lumea mai draga, si atuncea apoi sa fiti parlitu, incatu cu adevveratu veti fi parlitu pentru totu tot-deun'a. Cu aceste si alte exprimari ne facura mai multi in-tru tote ingrijati, incatu o particea dintre Romani nostri cu stari mai bunisiore — isi si asigura pentru focu zidirile, insa partea cea mai mare nu pote. *) —

I. B.

*) Ori pote ori nu pote, DVöstra sa aretati lucrulu la judecatoria si pre amenitiatorii sa-i faceti respundatori pentru as-felu de cuvinte spaimentatore.

Red.

Varietati si noutati de di.

(Daru.) Maiestatea Sea S'au induratu a daru pen-tru adunarea „Slovenska matice“, ce o voru ave Slavii din Ungaria in 4 Augustu a. n. in Santu-Martinu, 1000 fl. (Sciire personala.) Du A. Papiu Ila-rianu cu dd. ampoiati Otinescu si avocatulu Murg'a-sianu se afla de cate-va zile in midiloculu nostru.

(Gimnasiu nou romanescu.) In bugetulu Cancellariei aulice transsilvane pe langa cele 4000 fl. menite a se da ca succursu gimnasiulu din Brasiovu allamu pre-liminate si alte 4000 fl. pentru gimnasiulu din Na-saudu.

Rusi'a si Poloni'a.

Principele Gortschakoff a transmisu in 27 Iuliu a. n. o nota la Contele Rechberg, Ministrulu afaceriloru din afara austriacu, prin care esplica, respective revoca pasagele acelea din nota russesca din urma, ca candu Austri'a aru fi sciutu si aru fi aprobatu innainte refuzarea notelor celoru trei po-teri apusene, si ca candu ea (Rusi'a) aru fi vrutu sa faca vr'o asemenare intre starca Galitiei si a Poloniei russesci. — „Ostdeutsche Post“ aduce dupa „Times“ doua epistole ale Marchisulu Wielopolski catra Imperatulu Alessandru, in care acest'a recomanda cu cea mai mare franchetia si cal-dura priimirea celoru 6 puncte ale noteloru poteriloru apusene. Fapt'a a demustratu, ca svaturile lui nu s'au priimitu de catra consiliulu statulu.

Regimulu nationalu emise o declaratiune, ca Poloni nu voru sista lupt'a, panacandu nu voru vede restituita Poloni'a intre marginele teritoriulu ei celui din anulu 1772, adica in nainte de impartirea cea d'antau la regatulu polonu. Pe a-tunci Poloni'a era unulu din cele mai mari staturi ale Euro-pe; teritoriulu ei facea preste 10,000 mile patrate. Caus'a principala a caderei ei fu desbinarea, sumeti'a si intoleranti'a religiunara. Prin cesta din urma, si anume prin apesarea cea cumplita a Poloniloru romano-catolici asup'a Rusiloru greco-resariteni acestia trebuira sa-si indrepte ochii asup'a Rusiei pentru ajutoru. Rusi'a prinse cu bucuria ocaziunea de a se amesteca in afacerile Poloniei, a o combate, a o ocupa si a trage si pre Prussi'a si in urma si pre Austri'a la impartirea teritoriulu polonu. Lucru firescu dar, ca pre-tindendu Poloni teritoriulu celu vechiu dinnainte de 1772, ei pretindu de la Austri'a Galiti'a si de la Prussi'a iar o parte forte nsemnata, ca prin urmare aru trebu sa porte resboiu cu Rusi'a, Prussi'a si Austri'a totdeodata, ca prin urmare urmariloru dorintiele lor suntu mai cu nepotintia. —

Luptatorii poloni, constrinsi de lips'a nutrementulu, parte mare au pusu deocamdata armele la o parte si au luat se-cerea si cosa, ca sa ajute proprietariloru la lucrulu campu-lui, sa gate mai curendu secerisiulu si sa gatesca panea.

Murawieff au emisu unu ordinu nou, dupa care rebelii prinsi prin paduri, mai cu seama deca suntu cetatieni, nobili ori preoti, au a se pred'a in 24 ore comandantiloru militari si a se pedepsi cu morte fara pardonu. Poterile apusene pregatescu o a treia nota pentru Rus-si'a, in carea, ca sa dea mai mare pondu lucrare seale, voru porta numele de aliatii. Prussi'a se pare ca-si cumosce gresita calea de pan'acumu si cerca a se camu desface de Rusi'a si a inclina si ea catra apusu.

Franci'a.

Imperatulu va pleca in 10 Augustu nou spre Cherbourg, pentru de a face o revista preste marina.

Greci'a.

In Greci'a mergu lucrurile tocmai ca intr'o cojntia fara matca. Cate-va familii ambitioase, ce se dusmanescu, o ar-mata desfrenata si cerbicoasa; proprietatea, ba si victi'a espusa pe tota diu'a la periculu prin numeroase bande de hoti; cass'a statulu gola pana in fundu; nesigurantia, confusiune de susu pana josu. Vom vedea ce va fi dupa venirea tine-rului rege, ce se ascepta pe Septembrie.

Publicarea

sumelor incurse la fondulu Asociatiunei transsilvane dela 7 Iuliu a. c. pana in 4 Augustu a. c., adeca: pre tempulu siedintiei Comitetulu Asociatiunei.

D. Avocatulu in Aradu Lazaru Ionescu tramite la fon-

dulu Asociațiunei tacs'a de membru ordinaru nou pre a. 1863 in suma 5 fi.

Prin D. V. Capitanu in Fogarasiu si Colectoru alu Asociațiunei s'au administratu la fondulu Asociațiunei cá tacs'e de m. ord. pre a. 1863 10 fl. v. a. si anume:

a) Dela D. George Strimbu locoteninte primaru in pensiu 5 fi.

b) Dela D. Daniilu Gramoiu Notaru primaru in Fogarasiu 5 fi.

Summ'a 10 v. a.

La Secretariatulu Asociațiunei a mai incurst pre sém'a fondului Asociațiunei transsilvane sume dela urmatorii Domni:

1. Dela D. Jude primaru din Comitatulu Dobăcei Michailu Bohotielu tacs'a de m. ord. pre 1863 si pentru diploma cu totulu 6 fi.

2. Totu dela acelu Domnu M. Bohotielu pretiulu a loru dōne esemplaria din protocōlele adunarei gen. I. II. 1 fl. 20 xr.

3. Dela D. Assesoru in Comitatulu Solnocului din launtru Ioanne Sipotariu tacs'a m. ord. pre a. 1863 si pentru diploma la olalta 6 fi.

4. Dela D. Assesoru in Naseudu Ioachimu Muresianu pentru 1 esemplaru din protocolulu adunarei gen. II. 60 xr. la olalta 13 fi. 80 xr.

Prin D. Colectoru in Comitatulu Cetății de balta Iosifu Siuluti s'au administratu la fondulu Asociațiunei sum'a de 240 fi. 14 xr. v. a., pretiulu fructelor naturale daruite pentru Asociațiune dela 13 comune, si anume:

a) Comun'a Széplak 22 fi. 40 xr. v. a. b) Comun'a Siardu 24 fi. 50 xr. c) Comun'u Váralya 7 fi. 4 xr. d) Zsákos 11 f. 52 xr. e) Comun'a O. Solymos 25 f. f) Comun'a Hétur 24 f. 56 xr. g) Comun'a Boiu 45 f. 20 xr. h) Comun'a Balavásár 4 f. i) Comun'a Egrestő 13 f. 64 xr. k) Comun'a Hidegkut 16 f. l) Comun'a O. Zsákod 14 f. 40 xr. m) Comun'a Nádos 15 f. 8 xr. n) Comun'a O. Andráfalva 16 f. 80.

Sum'a totale 240 fi. 14 xr. v. a. adeca: doue-sute, patrudieci florini 14 xr. in valuta austriaca.

Domnii: Nicollau Ciurcu proprietaru in Brasiovu si Sarcani si Petru Brotte proprietaru in Resinaru, depuna tacs'a anuale de m. ord. pre 1863 câte 5 fi. v. a. in suma 10 f. v. a.

D. professoru gimnasialu in Craioy'a Ioanne Fauru depune la fondulu Asociațiunei tacs'a de m. ord. pre a. 1863 in suma de 5 fi. v. a.

D. Secretariu prim. Georgie Baritiu tacs'a pre a. 1863 in suma 5 fi.

Totu prin D. Secretariu prim. Georgie Baritiu se administrea la fondulu Asociațiunei dela D. Colectoru si protopopu in Zernesci Ioanne Metianu, cá tacs'e de membrii ord. pre a. 1863 sum'a de 40 fi. v. a. si anume:

a) pentru Ioanne Comsia parochu in Zernesci 5 fi. b) pentru Mironu Moldovenescu arendatoru in Zernesci cá tacs'e pre a. c. 5 f. c) pentru Rudolfu Petricu parochu in Rasnovu 5 f. d) pentru Ioanne Christoloveanu docinte in Rasnovu 5 f.

e) pentru Ioanne Mosioiu parochu in Simonu 5 f. f) pentru Nico'au Chiornitia docinte in Branu 5 f. g) pentru Leontinu Puscariu parochu in Sohodolu 5 f. h) pentru Georgie Enescu cá membru nou 5 f.

Summ'a 40 fi. v. a.

Totu prin D. Baritiu se administrea la fondulu Asociațiunei pentru 28 esemplaria din protocōlele adunarei gen. II. vendute a 60 xr. v. a. sum'a de 16 fi. 80 xr. v. a.

pre lānga aceste pentru diploma dela 7 domni s'au administratu cu totulu 7 f. v. a. si anume dela urmatorii Domni:

a) dela D. Eustachie de Popu c. r. advocatu 1 f. v. a. b) dela D. Moise Ciut'a economu in Satulu-lungu 1 f. c) dela D. Ioanne Popoviciu Notaru in Satulungu 1 f. d) dela D. Ioanne Bacica Covrigariu 1 f. e) dela D. Constantinu J. Juga negotiatoriu 1 f. f) dela D. Georgie Ancanu 1 f. g) dela D. Georgie Nica 1 f. Summ'a 7 v. a.

D. Consiliaru aulicu Dem. Moldoveanu se face membru fundatoriu alu Asociațiunei platindu in rate lunarie de-oblegate sum'a de 225 fl. v. a.

D. Vice-presedinte gubernialu Basiliu Popu depune in proprietatea fondului Asociațiunei 2 obligatiuni urbariale transsilvane fia-care de câte 100 fl.—200 fl. dorindu a se face membru fundatoriu alu Asociațiunei transsilvane.

Sabiiu in 4 Augustu n. 1863.

Ioann Rusu m. p.

Redactoru respundiatoru Zacharia Boin.

Anunțiu literariu.

Pretiulu Tesaurulu de monumente istorice se reduce pentru Romāni din Transsilvania si pārtile ei la 10 fiorini pre unu anu intregu. — Abonamentele se potu face la librari'a Filtschin Sabiiu; se potu tramite si deadreptulu la redactorulu, sub adresa: D-lui A. Papiu Ilarianu, la curtea de cassatiune, in Bucuresci.

35—2

Concursu

In Comun'a Sisanovecz din Eparchi'a Timisiorei Protopresviteratulu Hassiasului, e vacantu Postulu de Invetiatoru romanescu, pentru care se deschide Concursu pāna in 24 Augustu a. c. Emolumentele anuale suntu 120 fl. v. a., 30 chible grāu, 30 chible cucurudiu, 100 punti elisa, 50 punti sare, 25 punti lumini, 12 stāngini lemne, 1 lantiu gradina, 4 lantie livada si cortelu liberu.

Doritorii de a cuprinde acestu postu se indreapta a trimite recursele sale timbrate, alaturāndu Cartea de botezu, adeverintiele despre capacitate, despre servitiulu de pana acumu, si despre portarea sa politica si morala.

Bellincz 20 Iuliu 1863.

Constantinu Gruits

Prot. distr. si Inspect. scolaru

34—2

Edictu.

Alessandru Ben'a de religiunea gr. res.—din Comun'a Pianu de josu, scaunulu S.-Sebesiului, aprōpe de doi ani de dile si-ā parasiu cu necredintia pre legiui'a sa socia Rachil'a nascuta Constantinu Tincu din Sabesiu; asiā prin acest'a se citeza pana in 18 Augustu 1864, a se aretā inaintea subinsemnatului scaunu protopopescu, cāci altmintrelea si fāra de elu-amesuratu SS. canōue-se va face destulu cererei suplicantei.

Scaunulu protopopescu greco-resaritēnu.

S.-S a b e s i u in 16 Iuliu 1863.

Ioann Tipeiu m. p.

Protopopu.

30—5

Incontr'a

bōleloru si epidemieloru de vite,

ce grassēza in arsi'i'a verei tare intre vitele cornute si perōse si chiaru si intre cai, se 'ntrebuintēza p'rafutulu de vite de Kornenburg cu succēsele cele mai bune cā mediu preservativu, si se pōte trage totdeun'a curatu pri următoarele firme:

In Sabiiu prin d. F. I. Zōhrer Bai'a mare S. Haradzeck,

" d. I. Iahn, Aiudu A. Bistritsany

" Bistriti'a prin " S. Dietrich Papa S. Bermiller

" Orasthia " C. Worsch Reghinulu sas. Dietrich et

" Déju " S. Kremer, Wachner

" Clusiu " I. Wolff Seps-S. György B. Vitalios,

" Brasiov l. L. si A. Hesshaimer et comp.

" " los. de Gyertyanffy si fii.

Preturile de piatia

din Sabiiu in 30 Iuliu (11 August) 1863. *)

	fl.	xr.
Grāulu de frunte galēt'a nemt. (Metzen)	3	73
" de midilocu "	3	47
" de cōda "	3	30
Secar'a galēt'a nemtiēscă (Metzen)	2	7
Ovesulu de frunte gal. nemt. (Metzen)	1	67
" " midilocu "	1	60
" " cōda "	1	53
Cucuruzulu galēt'a nemtiēscă (Metzen)	2	33

*) Fiindu recurati din Banatu, credemu ca facemu unu servitiu cu imparasi-rile aceste oficiose mai cu sēma in temporile ceste fatale pentru multe inuturi. (Red.)

Se mai afla numeri de ajunsu de-la inceputulu semestrulu, adica de-la deschiderea dietei.

Editor'a si tipariulu tipografiei diecesane